

УДК 657.052:174

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V52(2025)-03

Гайдучок Т. С., кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

ORCID ID: 0000-0002-0190-3872

e-mail: gaytata@ukr.net

Максимів Ю. В., кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID ID: 0000-0002-8614-0447

e-mail: yuliia.maksymiv@pnu.edu.ua

Шкроміда Н. Я., кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID ID: 0000-0001-7170-2497

e-mail: nadiya.shkromyda@pnu.edu.ua

Професійна доброчесність як основа якісної фінансової звітності в міжнародному контексті

Анотація. У статті досліджено багатовимірний взаємозв'язок між професійною доброчесністю та якістю фінансової звітності в умовах поглиблення міжнародної інтеграції, глобалізації фінансових ринків та активного розвитку системи міжнародних стандартів обліку й аудиту. Професійна доброчесність розглядається як фундаментальна етична категорія та ключова передумова достовірності, нейтральності й повноти фінансової інформації, що формує основу прозорості бізнес-середовища та підвищує стійкість фінансових ринків. Проаналізовано міжнародні підходи та регуляторні ініціативи провідних інституцій – IFAC, IASB, OECD, IOSCO, які спрямовані на забезпечення високих стандартів професійної етики, а також визначено тенденції і виклики їх імплементації у національну практику. Особливу увагу приділено питанням гармонізації українських облікових практик із європейськими вимогами, інтеграції ESG-принципів, посиленню ролі цифровізації у сфері фінансової звітності, розвитку етичної компетентності бухгалтерів та аудиторів. Методологічною основою дослідження є системний і порівняльний аналіз, що дозволяє виявити проблеми адаптації глобальних стандартів у країнах із трансформаційною економікою та визначити шляхи підвищення довіри інвесторів і стейкхолдерів. Практична значущість отриманих результатів полягає у формуванні науково обґрунтованих рекомендацій для підвищення якості фінансової звітності, зміцнення економічної безпеки та поліпшення міжнародного іміджу України в умовах євроінтеграційних процесів.

Ключові слова: професійна доброчесність, фінансова звітність, МСФЗ, міжнародні стандарти, етика, корпоративне управління, прозорість, довіра.

Haiduchok Tetyana, PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting, Taxation and Audit, Polissia National University, Zhytomyr, Ukraine

Maksymiv Yuliia, PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Shkromyda Nadiia, PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Professional Integrity as the Basis for High-Quality Financial Reporting in an International Context

Abstract. Introduction. This article explores the role of professional integrity as a foundation for high-quality financial reporting and trust from investors, stakeholders, and society. It highlights the qualitative characteristics of reporting defined by the IFRS Conceptual Framework (relevance, fair presentation, comparability, understandability, timeliness) and their link with ethical principles that ensure accuracy and transparency. The study analyzes international approaches to integrity in reporting through the standards of IFAC, IASB, OECD, IOSCO, as well as modern ESG requirements. Special attention is given to challenges and prospects of implementing these principles in domestic practice in the context of globalization and digital transformation.

Purpose. The purpose of the study is to substantiate the importance of professional integrity as a fundamental factor in the formation of high-quality financial reporting and to identify areas for its strengthening in international accounting and auditing practice.

¹ Стаття надійшла до редакції: 24.08.2025

Received: 24 August 2025

Results. *It has been found that the implementation of integrity principles in Ukraine is complicated by: formal compliance with international standards, poor ethical training of specialists, tolerance of manipulation, and the influence of corruption. At the same time, there are prospects: harmonization of the regulatory framework with EU requirements (CSRD, ESRS), digitization of accounting and control, development of non-financial (ESG) reporting, and updating of educational programs with a stronger ethical component. It is emphasized that military challenges increase the need for transparency and accountability to strengthen economic security.*

Conclusions. *Professional integrity is a key condition for high-quality reporting, as it ensures genuine adherence to the principles of truthfulness and transparency. Global experience shows that even perfect standards are ineffective without an ethical foundation. For Ukraine, the development of ethical education and control, ESG integration, digitalization, and alignment of practices with EU requirements are strategically important, as they will increase trust in financial data, promote investment, and contribute to a positive international image of the state.*

Keywords: *professional integrity, financial reporting, IFRS, international standards, ethics, corporate governance, transparency, trust.*

JEL Classification: M41, M14, M48, F36

Постановка проблеми. Фінансова звітність є ключовим джерелом інформації для широкого кола стейкхолдерів, функціонуючи як інтегрована система узагальнених даних, що підсумовує результати облікового процесу та забезпечує основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [1].

У ринковій економіці фінансова звітність формує уніфіковану систему показників для управління, контролю та регуляторного нагляду. Якість цього інструменту визначає прозорість господарських процесів, рівень довіри до бізнесу та конкурентоспроможність економіки. В умовах воєнних викликів звітність набуває додаткового значення як елемент економічної безпеки. Надійність забезпечується дотриманням принципів професійної доброчесності, що перетворюють технічні показники на «мову бізнесу».

Упродовж останніх десятиліть світ став свідком низки фінансових скандалів, що виникли внаслідок порушення етичних принципів у підготовці та оприлюдненні звітності: Enron (2001, США), WorldCom (2002, США), Parmalat (2003, Італія), Lehman Brothers (2008, США), Wirecard (2020, Німеччина). Приклади свідчать, що брак прозорості та ігнорування принципів доброчесності можуть зруйнувати репутацію окремих компаній/підприємств і водночас спричинити системні кризи у фінансовій сфері, підірвати довіру до регуляторних органів і професійного середовища.

Отже, у сучасних умовах доброчесність в обліку та звітності виступає визначальним чинником стабільності ринку, зростання інвестиційної привабливості та зміцнення соціальної відповідальності бізнесу, що зумовлює необхідність постійної уваги з боку науковців, професійних об'єднань і державних інституцій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання професійної доброчесності в контексті забезпечення якості фінансової звітності посідає провідне місце у сучасних наукових дослідженнях, особливо після низки корпоративних скандалів, що підірвали довіру до фінансової інформації. У центрі уваги перебуває роль етичних принципів у бухгалтерській практиці, вплив їх на достовірність звітів та взаємозв'язок із міжнародними стандартами, зокрема МСФЗ (IFRS). Доброчесність, яка охоплює чесність, об'єктивність та

дотримання етичних кодексів, визнається ключовою умовою запобігання маніпуляціям і підвищення прозорості обліку, формуючи основу довіри інвесторів, кредиторів і суспільства.

Результати емпіричних досліджень свідчать, що професійна етика є визначальним чинником формування достовірної та якісної фінансової звітності. Особливу цінність мають міжнародні наукові напрацювання, які підтверджують послідовність цього зв'язку в різних правових і економічних умовах. Зокрема, Nichri (2023) доводить, що бізнес-етика посилює взаємозв'язок між інтегрованою звітністю та достовірністю фінансових даних у європейських компаніях, які впроваджують принципи ESG [2]. Houcine (2022) встановлює, що поєднання ефективного корпоративного управління з вимогами МСФЗ сприяє зниженню інвестиційної неефективності у Франції [3]. У свою чергу, Johl та співавт. (2013) підкреслюють, що незалежність внутрішнього аудиту та високий професійний рівень ради директорів істотно зменшують ризик викривлень у звітності малайзійських компаній [4].

Досвід країн Латинської Америки також демонструє важливість етичних аспектів у сфері обліку та звітності. Так, Sassi та ін. (2023) виявили, що дотримання етичних стандартів є головним чинником підвищення надійності фінансової інформації та гармонізації звітності в умовах різних інституційних середовищ [5]. У сукупності отримані результати засвідчують, що професійна етика виступає універсальним детермінантом довіри до фінансової інформації, незалежно від специфіки національних ринків та регуляторних систем.

Переважаюча частина досліджень зосереджується на окремих напрямках – аудиті, корпоративному управлінні чи регуляторних питаннях, що ускладнює розуміння доброчесності як системоутворюючої основи фінансової звітності. У цьому контексті актуальність дослідження зумовлена запропонованим інтегрованим підходом, який враховує культурні, нормативні та технологічні чинники.

Українські науковці також наголошують на значенні професійної етики. Так, Багрий М. і Гречаник Н. [6] розглядають її «як систему норм, що забезпечують справедливість і відповідальність у професії».

Волошина Я. Л. [7] аналізує професійну доброчесність як етико-правову категорію, а Балазюк О. Ю. [8] підкреслює, що якісна звітність неможлива без ґрунтового нормативно-правового забезпечення та суворого дотримання етичних стандартів, які зміцнюють економіку й суспільну довіру.

Узагальнюючи наукові підходи, можна зробити висновок, що професійна доброчесність виступає інтегруючим елементом між законодавчими вимогами, етичними нормами та якістю звітності, що створює основу для стійкого розвитку бізнесу.

Разом з тим, на наш погляд, відкритими залишаються такі питання, як: створення уніфікованої методології оцінювання впливу доброчесності на якість фінансової звітності; адаптація цього підходу до культурних та інституційних особливостей різних країн; розроблення дієвих інструментів інтеграції етичних стандартів у міжнародні норми звітності.

Формулювання цілей дослідження. Мета статті – обґрунтувати значення професійної доброчесності як фундаментального чинника формування якісної фінансової звітності та визначити напрями її посилення у міжнародній бухгалтерській та аудиторській практиці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна доброчесність у діяльності бухгалтера визначається як дотримання принципів чесності, об'єктивності та правдивості у відображенні фактів господарської діяльності підприємства. Це поняття охоплює як індивідуальну поведінку фахівця, так і колективні стандарти корпоративної культури, що регламентують етичну поведінку працівників,

впроваджують етичні кодекси та механізми контролю за їх дотриманням [8; 10].

Дотримання принципів доброчесності забезпечує достовірність фінансової інформації, підвищує прозорість діяльності підприємства та сприяє формуванню довіри серед користувачів фінансової звітності, включно з інвесторами, кредиторами та регуляторними органами. Порушення доброчесності призводить до викривлення інформаційних потоків, формування хибних управлінських рішень, зростання ризику інвестиційних втрат та підриву репутації підприємства.

У сучасному міжнародному контексті доброчесність розглядається як «невидимий капітал», який визначає цінність фінансової звітності та її спроможність відповідати міжнародним стандартам бухгалтерського обліку (МСФЗ). Вона є основним чинником підвищення конкурентоспроможності підприємства, формування довгострокової стабільності та забезпечення економічної ефективності діяльності.

Згідно з Концептуальною основою фінансової звітності [11], якість інформації визначається низкою характеристик, що забезпечують її придатність для прийняття управлінських та інвестиційних рішень. Усі вони прямо чи опосередковано ґрунтуються на доброчесності як професійній цінності бухгалтера та аудитора. Саме доброчесність виступає базовим етичним орієнтиром, без якого жодна система стандартів не може гарантувати достовірності звітності. Узагальнена характеристика якісних ознак фінансової інформації та їх зв'язку з доброчесністю наведена в табл. 1.

Таблиця 1 Якісні характеристики фінансової звітності та їх зв'язок із професійною доброчесністю

Характеристика	Змістове наповнення	Зв'язок із професійною доброчесністю
Доречність (relevance)	Інформація повинна мати здатність впливати на економічні рішення користувачів	Недоброчесність може призвести до вибіркового подання даних, що вводить користувачів в оману
Правдиве подання (faithful representation)	Відображення економічної сутності операцій; достовірність, повнота й нейтральність	Без чесності бухгалтера навіть суворі стандарти не гарантують достовірності
Порівнянність (comparability)	Забезпечення порівнянності показників між підприємствами та у часовій динаміці	Викривлення облікової політики знижує реальну порівнянність
Зрозумілість (understandability)	Чітке, логічне й доступне викладення інформації	Надмірна складність або маніпулятивне подання інформації нерідко використовуються з метою приховування фактів
Своєчасність (timeliness)	Дані подаються настільки оперативно, щоб залишатися актуальними	Несумлінні дії можуть призводити до затягування розкриття інформації
Перевірюваність (verifiability)	Можливість незалежного підтвердження достовірності даних	Приховування документів або фальсифікація доказів роблять перевірку неможливою

Джерело: узагальнено авторами на основі [11]

Якісні характеристики фінансової звітності – доречність, достовірність, зрозумілість, зіставність і своєчасність – забезпечують основу для прийняття управлінських рішень. Їх реалізація можлива лише за умови дотримання професійної доброчесності, що

передбачає чесність, об'єктивність і відповідальність. Етична поведінка бухгалтерів та аудиторів гарантує правдивість відображення операцій і збереження довіри користувачів, а міжнародна практика

підкреслює важливість інтеграції етичних стандартів у регулювання фінансової звітності.

Доброчесність у сфері фінансової звітності є передумовою формування довіри інвесторів, стейкхолдерів і суспільства до інформації, яку розкривають підприємства. Важливу роль у забезпеченні прозорості, достовірності та етичності фінансових даних відіграють міжнародні організації – IFAC, IASB, OECD та IOSCO, що формують базові стандарти і методологічні орієнтири. Зокрема, IFAC (International Federation of Accountants) у Міжнародному кодексі етики закріплює фундаментальні принципи для професійних бухгалтерів: чесність, об'єктивність, професійну компетентність, конфіденційність і належну ретельність [11]. IASB (International Accounting Standards Board) створює методологічну основу для

складання фінансової звітності шляхом розробки МСФЗ, що базуються на принципі «правдивого й неупередженого представлення» та забезпечують гармонізацію облікової практики на глобальному рівні [14]. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), у своїх Принципах корпоративного управління, підкреслює значення прозорості та підзвітності як основи довіри інвесторів [12]. Водночас IOSCO (International Organization of Securities Commissions) координує регуляторні підходи до функціонування ринків капіталу, приділяючи особливу увагу захисту інвесторів і підвищенню якості розкриття фінансової інформації [13].

Зведене представлення підходів провідних міжнародних організацій до забезпечення доброчесності у фінансовій звітності представлено у табл. 2.

Таблиця 2 Етичні та регуляторні підходи до забезпечення якості фінансової звітності у міжнародній практиці

Організація	Основний інструмент / документ	Основні принципи та акценти	Вплив на фінансову звітність
IFAC (International Federation of Accountants)	Міжнародний кодекс етики для професійних бухгалтерів	Чесність, об'єктивність, професійна компетентність і ретельність, конфіденційність, професійна поведінка	Формування глобального етичного еталону для бухгалтерів і аудиторів, підвищення довіри до фінансових даних
IASB (International Accounting Standards Board)	Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS)	Принцип «правдивого й неупередженого представлення» (<i>true and fair view</i>), гармонізація звітності	Мінімізація ризику маніпуляцій, забезпечення порівнянності та прозорості фінансової звітності
OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development)	Принципи корпоративного управління OECD	Прозорість, підзвітність, відповідальність перед стейкхолдерами	Зміцнення корпоративної культури доброчесності, підвищення довіри інвесторів
IOSCO (International Organization of Securities Commissions)	Рекомендації та стандарти щодо ринків капіталу	Захист інвесторів, підвищення якості розкриття інформації, запобігання шахрайству	Узгодження міжнародної політики щодо контролю за якістю фінансової звітності та недопущення зловживань

Джерело: узагальнено авторами на основі [11, 12, 13]

Доброчесність у фінансовій звітності постає як поєднання етичних норм, професійних методик та регуляторних вимог, визначених міжнародними інституціями. Вона гарантує прозорість і достовірність інформації, формує довіру інвесторів та суспільства й водночас слугує основою стабільності фінансових ринків і сталого розвитку економіки.

Попри те, що міжнародні організації сформували цілісну систему стандартів і принципів, спрямованих на забезпечення доброчесності фінансової звітності, їхня ефективність у практичному застосуванні значною мірою залежить від специфіки національного середовища.

Ідея глобальної уніфікації бухгалтерських принципів передбачає запровадження єдиних підходів до складання звітності, що гарантує її прозорість, зіставність та підвищує довіру потенційних користувачів. Проте відмінності в рівні економічного розвитку, інституційних умовах і професійній культурі

різних країн створюють суттєві бар'єри для ефективної реалізації міжнародних ініціатив. Це доводить, що впровадження МСФЗ виходить за межі технічної гармонізації та потребує комплексних змін у регуляторному, освітньому й культурному середовищі, аби забезпечити реальне підвищення якості фінансової звітності та її корисність для міжнародної економічної взаємодії.

Аналіз сучасних досліджень свідчить, що результативність глобальних стандартів у національних економіках обмежується низкою чинників. Серед ключових бар'єрів виділяють інституційну слабкість, коли недостатня незалежність регуляторних органів та низька ефективність судової системи створюють умови для маніпуляцій [15]; культурні особливості, що призводять до формального застосування МСФЗ у країнах із низьким рівнем суспільної довіри [15]; економічні умови, за яких прийняття стандартів не впливає на темпи розвитку

[16]. Додатково важливими залишаються недостатня професійна компетентність фахівців і тиск бізнесових та політичних еліт, що зумовлює вибірковість у розкритті інформації.

Отже, міжнародні стандарти набувають практичного значення за умови поєднання з інституційними реформами, розвитком професійних знань та формуванням етичної культури бізнесу, тоді як їх формальне впровадження не забезпечує підвищення якості звітності й довіри користувачів.

Імплементация принципів професійної доброчесності в Україні має як очевидні перспективи, так і низку проблемних аспектів. Серед головних викликів варто виокремити формальний характер застосування міжнародних стандартів фінансової звітності та аудиту, що часто обмежується виконанням вимог «для звіту», без належного внутрішнього змісту.

Важливою проблемою залишається також обмежена етична підготовка бухгалтерів і аудиторів: наявні освітні програми переважно зосереджені на технічних аспектах обліку, тоді як питання доброчесності, відповідальності й етичного вибору опиняються на периферії освітнього процесу.

Не менш значущим є вплив корупційних практик і толерантність до маніпуляцій у фінансовій звітності, що підривають довіру до професійного середовища та знижують інвестиційну привабливість економіки.

Водночас перспективи інтеграції принципів доброчесності в Україні є досить вагомими. Гармонізація регуляторної бази з європейськими стандартами (зокрема CSRD і ESRS) створює можливості для закріплення етичних засад у практиці звітності та аудиту. Цифровізація фінансового обліку та контрольних процедур поступово зменшує ризики маніпуляцій і відкриває нові інструменти прозорості.

Важливим напрямом виступає також поширення нефінансової (ESG) звітності, яка перетворює етичну складову на невід'ємний елемент соціальної відповідальності бізнесу. У поєднанні з оновленням освітніх програм для підготовки бухгалтерів та аудиторів, а також під впливом воєнних викликів, що підсилюють потребу у довірі та підзвітності, принципи доброчесності поступово стають визначальним чинником розвитку професійної культури й зміцнення економічної безпеки України.

Висновки. Професійна доброчесність є фундаментальною основою якісної фінансової звітності, оскільки саме вона гарантує правдивість, відкритість і прозорість поданої інформації у міжнародному вимірі. Її дефіцит неминуче призводить до викривлення показників, втрати довіри інвесторів й партнерів та формування передумов для фінансових криз. Досвід численних світових корпоративних скандалів переконливо засвідчив: навіть найбільш досконалі стандарти не можуть забезпечити надійність звітності без міцної етичної основи.

У контексті глобалізації та цифрової трансформації доброчесність стає ключовим чинником, що забезпечує стійкість фінансових ринків і відображає рівень розвитку корпоративної культури. Для України стратегічно важливими напрямками є гармонізація облікових і звітних практик з європейськими вимогами, інтеграція принципів ESG, активне використання цифрових технологій у сфері звітності та посилення етичної підготовки бухгалтерів і аудиторів. Досягнення поставлених цілей створює умови для посилення довіри до фінансових даних, підвищення інтересу інвесторів і формування позитивного міжнародного іміджу держави.

Література:

1. Гайдучок Т. С. Корпоративна звітність суб'єктів бізнесу в сучасних умовах євроінтеграційних процесів. *Фінансові інструменти регіонального розвитку* : зб. праць учасн. Всеукр. наук.-практ. інтернет конф., 27 жовт. 2021 р. Житомир : Поліський університет, 2021. Т. 1. С. 119-122.
2. Hichri A. Audit quality, value relevance, integrated reporting, and the moderating role of business ethics: Evidence from European ESG firms. *Review of Accounting and Finance*. 2023. Vol. 22, No. 5. P. 747–771. DOI: <https://doi.org/10.1108/RAF-03-2023-0073>.
3. Houcine A., Zitouni M., Srairi S. The impact of corporate governance and IFRS on the relationship between financial reporting quality and investment efficiency in a continental accounting system. *EuroMed Journal of Business*. 2022. Vol. 17, No. 2. P. 246–269. DOI: <https://doi.org/10.1108/EMJB-06-2020-0063>.
4. Johl S. K., Kaur S., Cooper B. J. Internal audit function, board quality, and financial reporting quality: Evidence from Malaysia. *Managerial Auditing Journal*. 2013. Vol. 28, No. 9. P. 780–814. DOI: <https://doi.org/10.1108/MAJ-06-2013-0886>.
5. Sassi L., García J., Medina M., Moreta D. IFRS for SMEs, corporate governance, and financial reporting quality: Evidence from the Dominican Republic and El Salvador. *Journal of Accounting in Emerging Economies*. 2023. Vol. 13, No. 5. P. 922–946. DOI: <https://doi.org/10.1108/JAEE-10-2021-0348>.
6. Баррїй М., Гречаник Н. Етика в професійній діяльності: її значення та роль. *Педагогічна наука і освіта XXI століття*. 2023. № 1. С. 18-28.
7. Волошина Я. Л. Доброчесність у професійній діяльності юриста. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 16-21.
8. Балазюк О. Ю. Професійна етика бухгалтера в контекст реформування бухгалтерського обліку в Україні. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 10. С. 710-714.
9. Romanets A., Ostropolska Y., Ivanova N. Ethical Aspects in Financial Accounting: Analysis of Current Problems and Challenges. International Conference on Next-Generation Innovations and Sustainability 2025. Futurity Research Publishing, 2025. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15116193>.
10. Ромашко, О. М., Король, С. Я. (2024). Професійна етика бухгалтерів у контексті електронних довірчих послуг та використання штучного інтелекту. *Проблеми сучасних трансформацій. Сер. Економіка та управління*. 2024. № 12. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-04>.

11. IFAC. International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards). International Federation of Accountants, 2023. URL: <https://www.ethicsboard.org/iesba-code>.
12. OECD. OECD Principles of Corporate Governance. Organisation for Economic Co-operation and Development, 2023. URL: <https://www.oecd.org/corporate/principles-corporate-governance>.
13. International Organization of Securities Commissions (IOSCO). Annual report 2023. IOSCO, 2023. URL: https://www.iosco.org/annual_reports/2023/pdf/annualReport2023.pdf.
14. Golubeva O. Accounting for transition: A literature review. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*. 2023. Vol. 53. Article 100548. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2023.100548>.
15. Lam K. C. K., Sami H., Yao J., Yao Y. Mandatory IFRS adoption and earnings management: The role of culture. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*. 2023. Vol. 50. Article 100527. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2023.100527>.
16. Abdullaeva M., Hasan A. K. M. K., Yodgorova F., Khajieva I., Nusratova G. The impact of IFRS adoption on economic growth in transition countries: Evidence from CIS. *Financial Internet Quarterly*. 2023. Vol. 19, No. 2. P. 1–17. DOI: <https://doi.org/10.2478/fiqf-2023-0008>.

References:

1. Haiduchok, T. S. (2021). Corporate reporting of business entities in the modern conditions of European integration processes. *Financial instruments of regional development: Proceedings of the All-Ukrainian scientific and practical Internet conference, October 27, 2021* (Vol. 1, pp. 119–122). Zhytomyr: Polissia National University.
2. Hichri, A. (2023). Audit quality, value relevance, integrated reporting, and the moderating role of business ethics: Evidence from European ESG firms. *Review of Accounting and Finance*, 22(5), 747–771. <https://doi.org/10.1108/RAF-03-2023-0073>.
3. Houcine, A., Zitouni, M., & Srairi, S. (2022). The impact of corporate governance and IFRS on the relationship between financial reporting quality and investment efficiency in a continental accounting system. *EuroMed Journal of Business*, 17(2), 246–269. <https://doi.org/10.1108/EMJB-06-2020-0063>.
4. Johl, S. K., Kaur, S., & Cooper, B. J. (2013). Internal audit function, board quality, and financial reporting quality: Evidence from Malaysia. *Managerial Auditing Journal*, 28(9), 780–814. <https://doi.org/10.1108/MAJ-06-2013-0886>.
5. Sassi, L., García, J., Medina, M., & Moreta, D. (2023). IFRS for SMEs, corporate governance, and financial reporting quality: Evidence from the Dominican Republic and El Salvador. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 13(5), 922–946. <https://doi.org/10.1108/JAEE-10-2021-0348>.
6. Bahrii, M., & Hrechanyk, N. (2023). Ethics in professional activity: Its significance and role. *Pedagogical Science and Education of the 21st Century*, 1, 18–28.
7. Voloshyna, Y. L. (2023). Integrity in the professional activity of a lawyer. *Analytical and Comparative Jurisprudence*, 2, 16–21.
8. Balaziuk, O. Yu. (2017). Professional ethics of an accountant in the context of accounting reform in Ukraine. *Economy and Society*, 10, 710–714.
9. Romanets, A., Ostropolska, Y., & Ivanova, N. (2025). Ethical aspects in financial accounting: Analysis of current problems and challenges. In *International Conference on Next-Generation Innovations and Sustainability 2025*. Futurity Research Publishing. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15116193>.
10. Romashko, O. M., & Korol, S. Ya. (2024). Professional ethics of accountants in the context of electronic trust services and the use of artificial intelligence. *Problems of Modern Transformations. Series: Economics and Management*, 12. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-04>.
11. International Federation of Accountants (IFAC). (2023). *International code of ethics for professional accountants (including international independence standards)*. <https://www.ethicsboard.org/iesba-code>.
12. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *OECD principles of corporate governance*. <https://www.oecd.org/corporate/principles-corporate-governance>.
13. International Organization of Securities Commissions (IOSCO). (2023). *Annual report 2023*. https://www.iosco.org/annual_reports/2023/pdf/annualReport2023.pdf.
14. Golubeva, O. (2023). Accounting for transition: A literature review. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 53, 100548. <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2023.100548>.
15. Lam, K. C. K., Sami, H., Yao, J., & Yao, Y. (2023). Mandatory IFRS adoption and earnings management: The role of culture. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 50, 100527. <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2023.100527>.
16. Abdullaeva, M., Hasan, A. K. M. K., Yodgorova, F., Khajieva, I., & Nusratova, G. (2023). The impact of IFRS adoption on economic growth in transition countries: Evidence from CIS. *Financial Internet Quarterly*, 19(2), 1–17. <https://doi.org/10.2478/fiqf-2023-0008>.

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License